

Trèrrrr, trr, trr, trèrr (waarbij de toonhoogte stijgt). Plots het corpus delicti op den tak. Eén en al aandacht voor 't wezen dat tegen den dijk ligt. De kop strak en scherp kijkt het met z'n zwart schitterend oog. Toch geen zanglijster, lichtere tint en de streep boven de wenkbrauwen loopt ver door. Slank model, lange staart. Tjoep, tjoep, springt hij op den tak. Kèrkèr kèr kèr kèr en weg!

Volgende morgen weer dat schuwe, geheimzinnige gedoe. Owee, daar komt poes 't land uit: kèrrr, kèrkèrkèrkèrkèr . . . Woedend vliegt hij over poes heen, die zich drukt. Moedig herhaalt hij den aanval en scheert vlak over haar kop. Poes blaast. Na deze toer scheldt hij haar nog eens uit, zittend op een hek en o vreugde, daar zie ik iets wits aan de buitenste staartpennen. De groote lijster!! Prachtige vogel zoo dichtbij. Dat warme lichtgeel van de borst met diep donkere vlekken, stuit groengeel, rug groengrijs. Het wijfje is bedeesder, tenminste dat maak ik er uit op en schittert veel minder.

Langzamerhand begint het paartje zich meer thuis te gevoelen.

En wie zit er een paar dagen later in den boom?

Die kwajongens weer.

„Ja, 'k wou 'es kaiken ofie al jongen het! 9 Juni lag er één ei, nu vier.”

Ziezoo, nog juist gered. Waarom dien mooien vorm vernielen, die een kiem, een jong leven bevat?

Groenblauw met kleine- en groote bruine vlekken, de groote meer naar de stompe kant geconcentreerd.

Vier eieren op 't vrij grove binnenbekleedsel van het nest, bestaand uit strootjes en takjes. Sprekend een merelnest van binnen.

De gemetselde laag is met mos bewerkt, daaromheen, een vlechtwerk als buitenste laag van lang gras, takjes en takken, het lange gras als een franje langs 't nest afhangend, eerst groen daarna bronskleurend.

Wat een vreugde 25 Juni! Ik zie kopjes! Om geen storing te weeg te brengen, gingen we pas 4 Juli met een verschrikkelijk lange ladder op visite. Terwijl Pa en Ma ijverig in de bessenstruiken, dennetjes en vlier zochten naar voedsel voor hun grut, pootten wij de ladder. Na hevig gemanoeuvree staat de zaak vast. Met kloppend hart ga ik naar boven en in bewondering voor 't eenige stelletje in die bovenaardsche wieg blijf ik onbeweeglijk.

De kleinen drukken zich. De borstjes gaan op en neer, 't zwarte oog kijkt angstig onder 't hevig geraas van de ouders.

Het oogenblik was daar om ze eens nader te bekijken.

Kolossaal wat een bazen! Groote pooten. Die zelfde diep donkere vlekken op de borst, lichte kop. Alles verder valer als bij de oude vogels.

Onderling verder geen verschil. 9 Juli was 't nest verlaten. Poes zat dan vaak opgesloten en blij was ik, toen de ouders met hun jongen een nieuwe voedselbron opzochten, hoe ik ook hun bezoek aan Vredebest op prijs stelde. Dit broedverloop is snel in zijn werk gegaan, ga eens na; 4 Juni voor 't eerst waargenomen; 9 Juni het eerste ei; en een maand later reeds uit.

Verleden jaar heb ik dezen vogel in de buurt wel een paar maal zingend opgemerkt; er wordt beweerd dat er verleden jaar een broedsel is geweest.

Welnu, in 1925 is 't paartje welkom, en zal de volle bescherming, belangstelling, en sympathie genieten van de kleine Goudsche ornithologische club, die zijn groote vleugels uitstrekt over het gezegende en rijke vogeloord om en nabij Gouda.

HIRUNDO.

Langs de Merwede. — In Juni 1923 botaniseerende tusschen Gorcum en Schelluinen vond ik een weidekervelpant. Deze is op zich zelf al zeer zeldzaam, maar hier had ik nog het geluk een bijzonder groot exemplaar aan te treffen, niet minder dan 3.5 M. hoog en 6 c.M. dik.

Tevens vond ik bij Hardinxveld een enkel mooi bloeiend exemplaar van het Groot Springzaad. (*Impatiens noli tangere*).

Gorinchem.

J. HEISTERBORG.

Zeer zeker is een varkenskerf van drie en een halven meter hoog een bijzonderheid. De

vruchtbare bodem en de gunstige standplaats hebben hier wel hun invloed doen gelden; ik heb langs de rivieren ook wel engelwortels gezien van over de vier meter. Het springzaad staat bij Hardinxveld veel in de griend tusschen het kanaal van Steenenhoek en de Merwedijk, daar groeit ook de gevlekte doovenetel in grooten overvloed, allebei echt aankomelingen langs de groote rivier. T.

Vogelbescherming in Nederlandsch Indië. — Naar aanleiding van het in een onzer vorige afleveringen afgedrukte rapport omtrent de bescherming der vogels in Nederlandsch Indië heeft thans de Gouverneur Generaal een ordonnantie uitgevaardigd, die wij hieronder laten volgen:

Art. 1. De uitvoer van kroonduiven (*Goura*-soorten) en paradijsvogels (*Paradiseidae*) en van veeren, huiden en andere lichaamsdeelen daarvan uit Nederlandsch Indië is verboden, behoudens het bepaalde in de artikelen 3 en 4 dezer ordonnantie.

Art. 2. Deze uitvoer is voltooid, wanneer de vogels, veeren, huiden of andere lichaamsdeelen met bestemming voor een plaats buiten Nederlandsch-Indië den vasten wal hebben verlaten.

Art. 3. Het in artikel 1 omschreven verbod is niet van toepassing op den uitvoer van zoogenaamde gele paradijsvogels (*Paradisea apoda* en *P. minor*) en van veeren, huiden of andere lichaamsdeelen daarvan.

Art. 4. De Directeur van Landbouw, Nijverheid en Handel kan voor wetenschappelijke en opvoedkundige doeleinden van het in artikel 1 omschreven verbod ontheffing verleen.

Art. 5. Overtreding van het in artikel 1 omschreven verbod wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

Het strafbaar feit bedoeld in artikel 1 van deze ordonnantie wordt als overtreding beschouwd.

Het vaartuig, met den daartoe behoorenden inventaris en het voorwerp of de voorwerpen waarmee de overtreding gepleegd is, kunnen worden in beslag genomen en, bij veroordeelend vonnis, voor zoo ver zij den veroordeelde in eigendom toebehooren worden verbeurd verklaard.

Het is voor de commissie een groote voldoening dat haar advies zoo geheel en al en zoo spoedig is gevolgd. Dit is het loon voor gematigdheid en wetenschappelijk inzicht. Onze dames kunnen zich nu met een gerust geweten (tenminste ten opzichte van geschreven wet en recht) tooien met de pluimen van de gele paradijsvogels. Verwarring en misbruik zijn buitengesloten, want de ordonnantie vermeldt de vogels en hun familie bij hun wetenschappelijke namen. Een gele vogel, die door den volksmond wel aangeduid zou kunnen worden als „gele paradijsvogel” valt buiten de wet, zoodra hij niet *Paradisea apoda* of *Paradisea minor* is.

Nu blijft er nog één kwestie over. De commissie was er niet gerust op, of het schieten van die twee gele paradijsvogels ten bate van den veerenhandel wel zou kunnen voortduren zonder gevaar voor uitroeijing of belangrijke vermindering van de beide soorten. Zij had daarom in overweging gegeven, deze zaak in studie te nemen. Zoo heel eenvoudig gaat dat niet. Eigenlijk zou er een wetenschappelijke expeditie voor moeten worden gezonden naar Nieuw Guiné om daar de levensgewoonten en de voortplanting van die paradijsvogels uitvoerig te bestudeeren op de plaats zelve, dus zooiets als de wetenschappelijke expeditie, die de Zoological Society van New York naar Britsch Guyana zond onder Beebe en waar van deze zoo'n aantrekkelijk en leerzaam relaas heeft geschreven. Onze regeering met haar tragi-comischen geldnood kan daar voorloopig niet aan denken. Maar er komen misschien betere dagen en wellicht kunnen dezelfde mannen, die nu al sinds vele jaren met zoo warme belangstelling en grondige kennis de zaak der Nederlandsch Indische vogels behartigen het nog eens zoover brengen, dat Regeering, Koloniaal Instituut, Aardrijkskundig genootschap en verdere belangstellenden eens zoo'n Natuurhistorisch laboratorium in de wildernis tot stand brengen. Wij zouden dat in meer dan een opzicht toejuichen.

JAC. P. TH.